

Mestece Peyton po slovensko

Robert Mecilošek

Dušan S. Lajovic, nekdanji častni konzul Slovenije na Novi Zelandiji, je po nedavni objavi udbinih dosjejev na internetu zdaj izdal knjigo s podobno vsebino. To naj bi bila osebna izpoved človeka, ki je pred nekaj desetletji zapustil Slovenijo in poiskal srečo na drugem koncu sveta. Danes se zdi, da je tudi sreča lahko povsem relativna, saj Lajovic očitno ni nikoli prebolel odhoda iz Slovenije, ki ji je v letih po osamosvojitvi kljub vsemu služil na položaju »častnega« konzula na Novi Zelandiji.

Politične razmere v Sloveniji mu v omenjenem obdobju očitno niso bile pogodu, saj je večkrat poudarjal, da je država zdrknila preveč v levo, kar je za človeka, ki se je v mladosti boril za kraljevino, seveda nesprejemljivo dejstvo. Posledica vsega tega je bila verjetno tudi objava že omenjenih dosjejev na svetovnem spletu. Lajovičeva razmišljanja o političnih razmerah v Sloveniji so seveda njegova osebna stvar in demokratična pravica, kar pa je sam očitno napačno razumel ter objavo udbinih dosjejev razlagal kot svoj prispevek k demokratizaciji Slovenije.

.....
Pred časom so
zatrjevali, da
Slovenijo
obvladuje
nekakšna leva
hobotnica, zdaj
pa bi lahko
sklepali, da
imamo
opraviti tudi z
desno.
.....

Ta ista Slovenije je do njega pokazala precej več demokratičnosti, kot je je pokazal sam; njegova nova domovina za častnega konzula zagotovo ne bi nikoli imenovala človeka, ki je bil v preteklosti pripadnik profašističnih formacij, kakršno je bilo četniško gibanje Draža Mihajlovića. V naravi človeka je, da težko spremeni svoj temeljni pogled na svet in Lajovic pri tem seveda ni nobena izjema. Pri tem se podre tudi mit o dosjejih, ki naj bi bili po Lajovičevih besedah posebnost nekdanjih komunističnih držav, čeprav je znano, da je v razvitih državah tak sistem še veliko bolj dodelan.

Lajovic je v minulih letih sprejel kar precej obiskovalcev iz Slovenije, za nekatere slovenske politike pa so taka potovanja v določenem obdobju dobila že kar obliko romanja. V tem krogu bi zato veljalo iskati tiste, ki so mu izročili udbine dosjeje z več kot milijon imeni, katerih spisek je bil po objavi na svetovnem spletu, v omenjeni Lajovičevi knjigi, še enkrat prirejen. »Izginila« so namreč imena nekaterih politikov, lahko bi torej rekli, da je nekdanji častni konzul še enkrat manipulativno posegel v dosjeje in storil ravno tisto, kar očita Sloveniji.

Zgodba o Dušanu S. Lajovicu je zanimiva tudi zaradi naših notranjepolitičnih in drugih razmerij. V posameznih medijih so pred časom zatrjevali, da Slovenijo obvladuje nekakšna leva hobotnica, zdaj pa bi lahko sklepali, da imamo opravka tudi z desno. Očitno dejstvo je, da so se arhivi nekdanje tajne službe po osamosvojitvi spremenili v samopostrežne trgovine, posamezniki pa so se celo hvalili s tajnimi dokumenti, ki so si jih takrat prisvojili. O tem bi zdaj morali razmišljati ljubljanski tožilci, ki so pred dnevi sporočili, da so zoper Lajovica sprožili predkazenski postopek. Verjetno lahko zaman pričakujemo, da bo zgodba vsaj v tem delu dobila epilog; prej lahko pričakujemo, da bo ostala podobna televizijski nadaljevanki Mestece Peyton, ki je sinonim za zgodbo brez konca, pri tem pa bi lahko uporabili tudi besede dr. Ljuba Sirca, ki je o Lajovičevi objavi udbinih dosjejev dejal, »da stare neumnosti začnejo počasi presedati«.

Justin Kang

Ponedeljek 25/08. 2003